

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku polskim*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku angielskim*: German-language literature

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia pierwszego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć kierunkowych

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Efekty uczenia się modułu zajęć
LN_3_W01 – w zaawansowanym stopniu – zna i rozumie wybrane pojęcia i motywy literatury niemieckojęzycznej, zna główne teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa; na podstawowe konteksty historyczne, filozoficzne i kulturowe, które wpływają na obecność i funkcję motywów w literaturze niemieckojęzycznej [K_W01]
LN_3_W02 – zna i rozumie znaczenie literaturoznawstwa w systemie nauk; posiada zaawansowaną wiedzę ogólną dotyczącą specyfiki przedmiotowej i metodologicznej literaturoznawstwa oraz główne kierunki jego rozwoju [K_W06]
LN_3_W03 – ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji teoretycznych i podejść metodologicznych oraz podstawowej terminologii ogólnej i szczegółowej z zakresu literaturoznawstwa [K_W07]
LN_3_W04 – ma zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą właściwe dla wybranych szkół badawczych z zakresu literaturoznawstwa podstawowe modele interpretacyjne oparte na analizie wybranego motywu i jego relacji z innymi elementami wybranego niemieckojęzycznego tekstu literackiego [K_W08]
LN_3_U01 – potrafi analizować i interpretować wybrane teksty literackie, wskazując ich tematykę, motywy i kontekst historyczno-literacki, posługując się podstawowymi pojęciami literaturoznawczymi [K_U04]

LN_3_K01 – podejmuje próby samodzielnej interpretacji motywów i różnych zjawisk literackich i ich powiązań z kontekstem kulturowym, dostrzega znaczenie literatury w rozumieniu współczesnych problemów kulturowych [K_K02]
LN_3_K02 – potrafi aktywnie promować literaturę i kulturę krajów niemieckiego obszaru językowego (np. poprzez referat, tekst popularnonaukowy, media społecznościowe); wyraża świadomą postawę otwartości na różnorodność kulturową [K_K04]
LN_3_K03 – potrafi zidentyfikować podstawowe formy promocji literatury niemieckojęzycznej (np. recenzja, udział w wydarzeniu); wyraża gotowość do zaangażowania w działania edukacyjne lub medialne [K_K05]
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne
Nie dotyczy
Bilans pracy studenta
2 punkty ECTS (50 godz. pracy) - 35 godz. – w kontakcie (1,5 ECTS) - 15 godz. – praca własna (0,5 ECTS; przygotowanie do zajęć, do referatu lub kolokwium/kolokwiów z konwersatorium oraz egzaminu z wykładu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura
Arnold H. L. / Beilein M. (red.): <i>Literaturbetrieb in Deutschland</i> , München 2009.
Balzer B. / Martens V. (red.): <i>Deutsche Literatur in Schlaglichtern</i> , Mannheim / Wien / Zürich 1990.
Barner W. (red.): <i>Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart</i> , München 1994.
Baumann B. / Oberle B.: <i>Deutsche Literatur in Epochen</i> , Ismaning 1996.
Beutin W.: <i>Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart</i> , Stuttgart 2013.
Biermann H. / Schurf B. (wyd.): <i>Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe</i> , Berlin 2015.
Braun M.: <i>Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung</i> , Stuttgart 2010.
Brauneck M. (red.): <i>Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts</i> , Reinbek 1991.
Brenner P. J.: <i>Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass</i> , Berlin 2011.
Czarnecka M.: <i>Historia literatury niemieckiej</i> , Wrocław 2011.
Der Brockhaus: <i>Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe</i> , Mannheim / Leipzig 2004.
Freudenstein Ch. (red.): <i>Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart</i> , Stuttgart 2016.
Glaser H. (red.): <i>Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte</i> , Hamburg 1989.
Günzel K.: <i>Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte</i> , München / Zürich 2007.
Hage V.: <i>Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart</i> , München 2007.
Höfer A.: <i>Johann Wolfgang von Goethe</i> , München: dtv 2005
Kaiser G. R. (red.): <i>Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart</i> , Stuttgart 2000.
Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: <i>Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej</i> , Poznań 2001.

Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.

Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.

Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.

Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.

Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.

Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.

Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.

Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.

Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.

Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.

Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.

Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Efekty uczenia się

LN_3_W01
 LN_3_W02
 LN_3_W03
 LN_3_W04
 LN_3_K01
 LN_3_K02
 LN_3_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: egzamin

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_3_W01, LN_3_W02, LN_3_W03, LN_3_W04

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- widoczne zainteresowanie treściami omawianymi w trakcie zajęć
- widoczna otwartość na kontakt z literaturą i kulturą krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczne zrozumienie potrzeby promowania literatury niemieckojęzycznej oraz roli literatury w życiu społecznym i edukacyjnym; wstępne zainteresowanie działaniami o charakterze kulturalnym

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_3_K01, LN_3_K02, LN_3_K03

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do egzaminu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast praca egzaminacyjna powinna stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Tożsamość w literaturze

1. Człowiek w obliczu kryzysu i katastrofy – od doświadczeń wojen po katastrofy egzystencjalne
2. Człowiek wobec natury i przeznaczenia – od romantycznego losu po ekologiczne wyzwania współczesności
3. Nowe ujęcie człowieka i jego wolności – filozoficzne i literackie echa Nietzschego (*Also sprach Zarathustra*)
4. Determinacja społeczna i egzystencjalna – literatura jako zwierciadło uwarunkowań klasowych, historycznych i psychologicznych
5. Bunt i niesprawiedliwość – literatura jako manifest społeczny (od Heinego po literaturę zaangażowaną XX wieku)
6. Młodość wobec tabu – seksualność, przemoc i opresja rodziny w prozie i dramacie
7. Konwenanse społeczne, pragnienia i intymność – napięcie między prywatnym a publicznym w kulturze mieszczańskiej i późniejszej
8. Człowiek wobec absurdu i norm – literatura egzystencjalna i krytyka społecznych reguł
9. Trauma, opresja i rozpad tożsamości – literatura po wojnie, po Zagładzie i po dyktaturze
10. Obłąd, śmierć i rozpad podmiotu – figury szaleństwa i rozpadu „ja” w modernizmie i postmodernizmie
11. Tożsamość narodowa i kulturowa – od klasyki weimarskiej po literaturę niemiecką po 1945 roku
12. Tożsamość a nowoczesność – kryzys człowieka w prozie modernistycznej (Thomas Mann, Franz Kafka, Robert Musil)
13. Tożsamość w ruchu – migracje i globalizacja – literatura gastarbeiterów, postmigracyjna i transnarodowa
14. Wielojęzyczność i hybrydyczność – literackie konstrukcje „in-between identities” (Yoko Tawada, Ilija Trojanow)

Rygory zaliczenia zajęć

Egzamin

Literatura uzupełniająca

Jeßing B.: *Neuere deutsche Literaturgeschichte*, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen*, Stuttgart 2015.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen*, Berlin 2001.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen*, Berlin 2000.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen*, Berlin 2007.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen*, Berlin 1999.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen*, Berlin 2006.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen*, Stuttgart 2018.
Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen*, Berlin 2000.
Turkowska E.: *Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet*, Radom 2014 [online: <https://elisa20.5v.pl/1SkladUebungen.pdf>].

Metody dydaktyczne

Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy

Metody dydaktyczne – inne

Konwersatoria

Literatura

Teksty lektur (wydania dowolne)

- Jeßing B.: *Neuere deutsche Literaturgeschichte*, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008.
 Kulawik A.: *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*, Kraków 1994.
 Leskovec A.: *Einführung in die interkulturelle Literaturwissenschaft*, Darmstadt 2011.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen*, Stuttgart 2015.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen*, Berlin 2001.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen*, Berlin 2000.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen*, Berlin 2007.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen*, Berlin 1999.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen*, Berlin 2006.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen*, Stuttgart 2018.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen*, Berlin 2000.
 Martinez M. / Scheffel, M.: *Einführung in die Erzähltheorie*, München 2009.
 Pfister M.: *Das Drama*, München 2001.
 Turkowska E.: *Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet*, Radom 2014 [online: <https://elisa20.5v.pl/1SkladUbungen.pdf>].

Efekty uczenia się

LN_3_W01
 LN_3_W02
 LN_3_W03
 LN_3_W04
 LN_3_U01
 LN_3_K01
 LN_3_K02
 LN_3_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: opcjonalnie a lub b

- ocena referatu i prezentacji multimedialnej oraz odpowiedzi na pytania w dyskusji na konwersatorium
- kolokwium lub dwa kolokwia (każdorazowo: podejście pierwsze i maksymalnie jedna poprawa do końca trwania zajęć dydaktycznych w bieżącym semestrze)

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_3_W01, LN_3_W02, LN_3_W03, LN_3_W04, LN_U01

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- podejmowanie prób samodzielnej interpretacji motywów i różnych zjawisk literackich i ich powiązań z kontekstem kulturowym
- widoczna gotowość do aktywnego promowania literatury i kultury krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczna gotowość do zaangażowania w działania edukacyjne lub medialne na rzecz promowania literatury niemieckojęzycznej

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_3_K01, LN_3_K02, LN_3_K03

Warunkiem zaliczenia zajęć jest (poza spełnieniem powyższych wymagań) obowiązkowa obecność na zajęciach, zgodnie z § 29 Regulaminu Studiów.

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do kolokwium lub referatu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast prace w ramach kolokwium i referat powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Tożsamość w literaturze

Wybór tekstów:

1. Heinrich von Kleist: *Die Marquise von O...*, *Das Erdbeben in Chili*
2. E.T.A. Hoffmann: *Das Fräulein von Scuderi*
3. Theodor Storm: *Der Schimmelreiter*
4. Friedrich Nietzsche: *Also sprach Zarathustra*
5. Gerhart Hauptmann: *Bahnwärter Thiel*, *Die Weber*
6. Theodor Fontane: *Effi Briest*
7. Frank Wedekind: *Frühlings Erwachen*
8. Arthur Schnitzler: *Reigen*
9. Franz Kafka: *Das Urteil*, *Die Verwandlung*, *Bericht für eine Akademie*, *Brief an den Vater*, *Der Verschollene* (Auszug)
10. Thomas Bernhard: *Das Kalkwerk*, *Die Ursache. Eine Andeutung*
11. Mariella Mehr: *Angeklagt*
12. Birgit Vanderbeke: *Muschelessen*
13. Yoko Tawada: *Ein Gast*
14. Thomas Mann: *Der Tod in Venedig*
15. Natascha Wodin: *Der Fluss und das Meer*
16. Robert Musil: *Der Mann ohne Eigenschaften*
17. Emine Sevgi Özdamar: *Das Leben ist eine Karawanserei, hat zwei Türen, aus einer kam ich rein, aus der anderen ging ich raus*
18. Ilija Trojanow: *Der Weltensammler*

Rygor zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

Literatura uzupełniająca

Arnold H. L. / Beilein M. (red.): *Literaturbetrieb in Deutschland*, München 2009.

Balzer B. / Martens V. (red.): *Deutsche Literatur in Schlaglichtern*, Mannheim / Wien / Zürich 1990.

Barner W. (red.): *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München 1994.

- Baumann B. / Oberle B.: *Deutsche Literatur in Epochen*, Ismaning 1996.
- Beutin W.: *Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 2013.
- Biermann H. / Schurf B. (wyd.): *Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe*, Berlin 2015.
- Braun M.: *Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung*, Stuttgart 2010.
- Brauneck M. (red.): *Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts*, Reinbek 1991.
- Brenner P. J.: *Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass*, Berlin 2011.
- Czarnecka M.: *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław 2011.
- Der Brockhaus: *Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe*, Mannheim / Leipzig 2004.
- Freudenstein Ch. (red.): *Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart*, Stuttgart 2016.
- Glaser H. (red.): *Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte*, Hamburg 1989.
- Günzel K.: *Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte*, München / Zürich 2007.
- Hage V.: *Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart*, München 2007.
- Höfer A.: *Johann Wolfgang von Goethe*, München 2005.
- Kaiser G. R. (red.): *Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart*, Stuttgart 2000.
- Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*, Poznań 2001.
- Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.
- Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.
- Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.
- Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.
- Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.
- Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.
- Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.
- Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.
- Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.
- Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.
- Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.
- Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia konwersatoryjna, metody dyskusyjne, metody kooperatywne, metody pracy ze źródłami, metody problemowe

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

** wypełnia koordynator